

Verslag

Groningergesprekken: Groningen 2050 – ruimte maken voor samenleven

Datum:	Donderdag 4 september 2025
Tijd:	19.30-21.30 uur
Locatie:	Florishuis, Florisplein , 19 Groningen
Dagvoorzitter:	Marijke Roskam
Spreekers:	Ivan Nio, Alfred Kazemier, Michiel Van Driessche, Rik van Niejenhuis (gemeente Groningen) en Gijs Jansen (Floreshuis)

Inleiding

Marijke opende de avond, een eerste in een serie van vier, om input op te halen voor een nieuwe omgevingsvisie. Alfred Kazemier benadrukte het belang van deze omgevingsvisie in het licht van de groei van de stad en de maatschappelijke veranderingen. De avond stond in het teken van het ophalen van ideeën en ervaringen van bewoners, met als doel deze input te verwerken in een koersdocument en uiteindelijk in de omgevingsvisie. Er waren ruim 60 mensen aanwezig uit allerlei wijken en dorpen van de gemeenten.

De avond werd afgetrapt door een kort gesprek tussen Marijke en Gijs Jansen, de beheerder van het Floreshuis, de locatie van vanavond. Waarom is dit zo'n goede en fijne plek? Dit is een mix van factoren, een goede plek in de buurt, een open gevel, een uitnodigende entree, een mix aan publiek, buurtbewoners die zich thuis voelen en eigenaarschap tonen, en een beheerder die dit alles faciliteert.

In gesprek met Ivan Nio, Sociaal Bouwmeester, en de aanwezigen

Ivan Nio is de sociaal bouwmeester van de gemeente Groningen. Hij onderzoekt hoe de inrichting van onze omgeving van invloed is op ontmoeting, vertrouwen, het gevoel erbij te horen en je veilig te voelen. Wat betekent samenleven voor inwoners? Ivan geeft een korte introductie en stipt thema's aan, aan de hand waarvan vervolgens een gesprek met de zaal ontvouwt.

Wordt er bij het ontwerp van buurten en woningen aan tafel al gesproken over thema's als eenzaamheid? Ivan geeft aan dat voor je een wijk maakt met inwoners in gesprek kan gaan over wat hen bindt. Maak eerst een plek om samen te komen. Er wordt weinig gesproken over wie er komt wonen. Je moet niet op de problemen wachten, maar ze vooraf voorkomen door er goed over na te denken.

- Bewoner Helpman: Wens voor gedeelde woonvormen (gedeelde keuken/tuin), maar bewoners worden te weinig betrokken.
- Bewoner Meerstad: Multifunctionele gebouwen zijn vaak gericht op kinderen; behoefte aan bredere doelgroep. Ruimte maken voor verenigingen en groeimogelijkheden.
- Bewoner Piccardthof: Onze wijk heeft weinig contact met Groningen. Meer gericht op Eelde en kinderen gaan naar school in Drenthe. We voelen ons niet verbonden met de stad maar willen dat wel. Gebrek aan sociale woningbouw en voorzieningen in de wijk leidt tot eenzaamheid. Wij verlangen naar meer interactie. De wijk lijkt soms niet te worden meegenomen.
- Bewoner Oosterpoortwijk: Jongeren zoeken gedeelde plekken en betaalbare woonruimte.

- Bewoner Zuid: Wens voor grondgebonden woningen in plaats van flats; meer publieke regie op woningbouw.

Voorbeelden van ruimtelijke oplossingen voor sociaal contact, veiligheid en minder eenzaamheid volgens Ivan Nio: brede galerijen waardoor je elkaar op de gang al kunt ontmoeten (Schiedam), en actieve plinten met keukens aan de straatzijde in plaats van slaapkamers met gesloten gordijnen.

- Bewoner Helpman: Ik probeer zelf als inwoner ook de stad op te beuren. Zelf een woontuin gemaakt. Zo proberen contact te maken met de buurt. Ook expats. Er wordt veel gesproken over wijkgebouwen, maar er kan ook veel met gebouwen die leeg staan. Meer leegstand aanpakken. Burgers zelf ruimte voor initiatief geven. Lentekriebels is een goed idee. Kleine activiteiten maken een sociaal weefsel. Ouders kennen elkaar door scholen beter. Scholen kunnen in de wijk sociaal ook iets betekenen.

Ivan Nio: Je moet je veilig kunnen voelen. Aandacht krijgen voor plekken die je bezoekt. Scholen, verenigingen, winkels. Hier ontstaan sociale contacten, in het ontwerp zorgen dat deze plekken (binnen en buiten) uitnodigen tot (laagdrempelige) ontmoetingen.

- Bewonerservaringen: Er zijn onveilige fietsroutes (naar sportcentrum Noord, naar Meerstad en naar Leeuwenborg), een gebrek aan ontmoetingsplekken in buitenwijken, en er zijn teveel parkeerterreinen op waardevolle locaties. Hier zijn meer kansen voor groen. Wat
- Bewoner: We moeten leren van ervaringen zoals in Leeuwenborg. Was altijd naar binnen gericht. Nu naar buiten. Als je dan weer gesloten plinten maakt werkt ook niet. Winkelcentra zijn een plek om samen te komen. Moet ook een maatschappelijke functie blijven houden. Ruimte voor inrichten. Niet alleen commercieel.
- Bewoners willen meer invloed: Gevoel dat input in een 'black box' verdwijnt.
- Wens voor aanspreekpunten bij de gemeente: Moeilijk om ideeën gerealiseerd te krijgen die de buurt zelf heeft. Kunnen moeilijk contact krijgen met de juiste persoon binnen de gemeente. We missen collectieve betrokkenheid.

Ivan Nio: Er is veel betrokkenheid bij de Groningers. Ivan woont zelf in Amsterdam, komt naar weinig bekenden tegen. De Groninger is vriendelijker, gemoedelijker. Leefbaarheid is hoog. Aan de andere kant wordt het drukker, anoniemer. Groningen heeft 2 gezichten. Waar gaat het naar toe. Aan de ene kant is het een dorp. Andere kant een stad. Wat willen jullie? Hoe behoud je de kwaliteit die de Groninger heeft en had voor de toekomst. Wat moet het worden?

- Bewoner: Je moet kijken naar de waarde waar we nu naar streven en op geld zetten. Maatschappelijke baten aan de voorkant mee begroten in fysiek bouwplan. Zoals bijvoorbeeld bomen: die horen niet aan de kostenkant, maar aan de batenkant, want zorgen voor gezondheid.
- Bewoner: A-Kwartier: het gebied tussen de A-kerk en de Aa biedt kansen voor ontmoeten, de parkeerplaatsen met auto's zitten in de weg. Beter nadenken over zulke plekken.
- Bewoner: In Amsterdam denken ze na over meer eenheid en verlichting. Zo ontstaat herhaalbaarheid en voorkom je dat het telkens opnieuw bedacht moet worden.

Ivan Nio: Binnenstad heeft een eenduidige inrichting. In buitenwijken is een eigen vormgeving nodig voor kleefkracht. Binnenstad mag juist wel gedifferentieerd worden. Over veiligheid en toegankelijkheid mag meer eenduidigheid.

- Bewoner en lid Werkgroep Toegankelijk Groningen: Zorg ervoor dat je ontmoeten faciliteert. Wat missen we het meest? Voorbeelden als Dudok. Met architect ook

nadenken hoe je ergens met de rolstoel kunt komen. Dit is de reden dat we er bij de eerste aankondiging al bij zijn zodat we niet vergeten worden. Wat hebben mensen niet in de gaten over toegankelijkheid? Wat we niet meer willen zien in 2035 is dat we niet meer winkels en cafés in kunnen komen vanwege drempels en trappen. Bij verbouw zijn er geen regels voor toegankelijkheid, bij nieuwbouw wel. Ook missen we aangepaste openbare toiletten.

- Bewoner: mooie van Groningen is je bent in de stad en zo buiten de stad. Het contrast. Ik maak me sterk dat weilanden weilanden mogen blijven. Kijk naar leegstand. Hoeft niet allemaal volgebouwd te worden.
- Bewoner: rol van woningcorporaties. Sociaal zwakkeren worden zo ergens neergezet. Over belastbaarheid goed nadenken voordat je dat soort dingen doet. Komen toch in de huurwijken terecht en zit je er mee. Samenwerking en gelijkheid is mooi. Vele verschillende mensen, Maar bijna niemand is erg sociaal. Steeds minder naambordjes en steeds meer nee stickers.
- Bewoner: Groningen goed voorbeeld stadsontwikkeling. Ik ben een internationale student We mogen meer nadenken integratie van internationals in Groningen. Toch moeilijk in samenleving van Groningen te komen. Aanname is dat internationalen vluchtig voor 4 jaar de stad bezoeken/er wonen en dan weg gaan, maar dat klopt niet helemaal, een deel wil blijven
- Bewoner: samenleving. Verantwoordelijkheidsgevoel. Er mag nooit meer zoiets komen als ongebouwde plekken naar buitenwijken die open zijn. Ouders met die onrust moet niet meer nodig zijn. Bij ontwerp nieuwe wijken gebouwde corridors. Bron van stress moet voor leefbaarheid er uit. Deze alinea snap ik niet, of kern pakken anders weglaten
- Bewoner: Duidelijk sturen op elke wijk een sociale voorziening met ruimte voor burens om zelf in te vullen. Brainstormen: Waar kan je heen met een kleine beurs. Dat je ergens kan picknicken normaal wordt is ook belangrijk.
- Bewoner: Hoe bouw je voor minder rijke Groningers? Meer laten zien. In aantal nieuwe wijken zoals Eemskade en Stadshavens. Meer koophuizen die betaalbaarder zijn.
- Bewoner Selwerd: Jongeren ook betrekken. Wat willen zij.

Wat hebben we nog niet gehoord?

- Bewoner Garmerwolde: Het gaat veel over de stad. Nu tijd om over de dorpen te hebben. Wat mist u daar? Sportzaaltjes en betaalbaarheid ervan. Ook een ontmoetingsplek. Die voorzieningen moeten ook niet duurder worden. Ongeorganiseerde sport makkelijker maken. Advies beeld meer generaties hofje. Mogelijk maken initiatieven terug zien.
- Bewoner: Last van M2 schaamte. Kinderen zijn de deur uit en ik woon comfortabel. Vindt het alleen niet meer passen. Onduidelijk wat een goede nieuwe stap is in de stad. Waar je kunt wonen en ontmoeten zonder schoolgaande kinderen. Plaats maken voor gezinnen. Er moet misschien een gesprek komen wie waar woont. Meer doorstroom creëren. In visie meenemen hoe je dit op lange termijn voor elkaar kunt krijgen.
- Bewoner Oosterpoortwijk: 26 jaar. Mijn generatie is meer op zich zelf. Oordopjes in. Ik ben op zoek naar meer gedeelde plekken, fietsenstallingen, werkplekken. Ruimte voor starters met iets meer geld. Meer kleine winkels en bewuster worden.
- Bewoner Zuid: Ziet graag meer bouwen in publieke handen zodat ze er zelf iets over kunnen zeggen. Willen uit grote huizen maar niet in flatjes. Liever grondgebonden wonen. Bij elke bouw let op bewoners, samenstelling bewoners en demografische ontwikkelingen. Meer gemeente en bewoners. Ontwikkelaars stapje terug.
- Bewoner: Mijn pubers zijn bang eeuwig thuis te blijven wonen. Houd rekening met deze generatie en geef hoop.
- Bewoner Reitdiepwijk: Gemeente Groningen heeft een stedelijke ecologische structuur. Investeren er al jaren in. Behoud dat.
- Bewoner: goede voorbeelden afkijken. Amsterdam boom gezet aan buitenkant begroting. Ook groen van waarde te laten zijn. Bij gezondheid hoort dit.

Ivan Nio: uit het gesprek van vanavond blijkt een geloof in maakbaarheid van de stad. Dat is prettig, samen aan de slag. Eigenlijk zijn er constant Groningen gesprekken nodig. Blijf in gesprek.

Reflectie door Wethouder Rik van Niejenhuis en Stadsbouwmeester Michiel van Driessche

De rol van een stadsbouwmeester gaat verder dan stedelijk gebied, het gaat ook om verbinding tussen stedenbouw en landschap. We willen meer relatie met natuur en klimaat. Dit willen we meer benoemen in de visie. Hoe leven we samen en hoe ontwerpen voor ontmoeting en inclusiviteit. We zoeken naar creatieve manieren om naar de stad, dorpen en de woningen te kijken. Wat zijn plekken en activiteiten waar mensen elkaar ontmoeten. Dat willen we organiseren. Willen we werken aan een stad die we kunnen betalen of wie we willen zijn. En hoe zijn onze financiële middelen. Weten we wat we moeten organiseren als we willen worden wat we willen zijn. Dit zijn grote vragen die we hebben.

De wethouder spreekt zijn waardering uit voor de betrokkenheid van bewoners. Input van de bewoners is een schat van informatie. Belang van ontmoeting, cultuur en kleinschalige ingrepen. Als we elkaar niet meer ontmoeten gaat het op veel vlakken mis.

In Parijs in een buurt waar plek is om voor 1 euro per dagdeel een stukje ruimte kunnen gebruiken voor zichzelf. Jong en oud doet mee. Hoe dat samen komt zo speels en zo krachtig. Fijn om te horen dat mensen meer ruimte willen om mee te denken aan de stad. Dit is niet alleen voorbehouden aan professionals, maar juist ook aan onze inwoners.

Welk gezicht wil Groningen laten zien in de toekomst? Een vriendelijk gezicht. Ga elkaar ontmoeten dan is er een relatie. We willen de stad ook beter verbinden met ommeland. Hoe krijgen we de stad meer in weilanden waar we kunnen fietsen, natuurspeeltuin en stallen. Groene structuren gaan we planologische borgen en veilig stellen.

Afsluiting

Thema's als ontmoeting, toegankelijkheid, duurzaamheid en sociale samenhang kwamen sterk naar voren. Ook bewoners bij het ontwerp al vanaf een beginstadium laten meedenken werd vaak benoemd. De gemeente neemt deze input mee in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.